

Tiha pobuna

Autor Administrator

Tiha pobuna - najveæi majstori njemaèkog ekspresionizma

Galerija Klovijæevi dvori 23. listopada 2008. do 20. sijeènja 2009.

Skoro smo propustili tu jedinstvenu priliku. Kao i obièno: danas, sutra, danas, sutra i veæ je zadnji dan izložbe. Naporan dan, vrijeme tmurno, prohladno, vlažno, najraðe bih ostao doma, ali dvojbi više nema: idemo. Tko zna kad bi se slièna prilika ponovila. Zajedno sa prijateljima S. u posljednji èas stižemo u Klovijæeve dvore. Po kazni, stajem na kraj dugog reda za ulaznice. Bez ljtne, više s užívanjem. Intrigira me naziv „Tiha pobuna“.

U utorak na veèer zatvorena je izložba »Tiha pobuna - najveæi majstori njemaèkog ekspresionizma« kojom je Galerija Klovijæevi dvori predstavila jedan od najznaèajnijih pokreta u povijesti moderne europske umjetnosti. Ovom izložbom Zagreb se opet na najljepši naèin upisao na kulturnu kartu Europe.

Skoro smo propustili tu jedinstvenu priliku. Kao i obièno: danas, sutra, danas, sutra i veæ je zadnji dan izložbe. Naporan dan, vrijeme tmurno, prohladno, vlažno, najraðe bih ostao doma, ali dvojbi više nema: idemo. Tko zna kad bi se slièna prilika ponovila. Zajedno sa prijateljima S. u posljednji èas stižemo u Klovijæeve dvore. Po kazni, stajem na kraj dugog reda za ulaznice. Bez ljtne, više s užívanjem. Intrigira me naziv „Tiha pobuna“.

U galeriji gužva, ali ona mirna, ugodna. U kojoj nitko nikome ne smeta. Primièem se slikama i udaljujem od njih, pokušavam vidjeti ono bitno, shvatiti smisao, uhvatiti ono nevidljivo, zapamtiti imena slikara, nazive slika. Prikljuèujemo se skupini kojoj govori mlada djevojka, oèito dobra poznavateljica umjetnosti i sadržaja ove izložbe. Ona brzo prelazi od jedne do druge slike, ili skulpture i o svakoj kaže poneki važan detalj, kojega ja sam sigurno nikad ne bih uoèio. Ali, s time se više ne optereæujem, kao nekada ranije. Jednostavno – gledam i užívam, prolazeæi od jednog do drugog izloška, prepuštajuæi se asocijacijama na veæ viðeno i doživljeno, zamišljuæi umjetnika u njegovom stvaralaèkom zanosu koji svojim osobitim rukopisom piše poruku svome vremenu. A možda i nama.

Slušam mladu povjesničarku umjetnosti kako govori o grupi „Most“ koja je okupljala umjetnike koji su se okrenuli od akademizma i borili za slobodu stvaralaštva a potom i za druge slobode. Pa o èlanovima münchenske grupe »Plavi jahaè«, èiji je najutjecajniji predstavnik Vasilij Kandinski tvrdio da bi promatranje slike trebalo biti isto što i slušanje glazbe, da boje posjeduju zvuk, te da se suprotstavljanjem boja, kao i nota, stvaraju disonance i harmonije.

I na kraju, što drugo, nego uzeti katalog i u miru listati, gledati, uživati. Èitam tekst ravnateljice Galerije Vesne Kusin: Od utopije do izopæenja „Kako promijeniti svijet – bojom, potezom, oblikom? Kako se slikom suprotstaviti uvriježenim kanonima, idejama, konvencijama? Kako u umjetnosti etici dati prednost pred estetikom? Rjeèju, kako umjetnošæu mijenjati nepodnošljive društvene okolnosti? Ne zvuèi li to utopijski?Da! Takve su ideje poèetkom prošloga stoljeæa u Njemaèkoj zaista bile revolucionarne. Suprotstaviti se zacrtanom, po svima ispravnom putu i krenuti angažirano u neizvjesno. Politièki, društveno i socijalno, s pozicija umjetnosti. A upravo to su uèinili njemaèki ekspresionisti. Krenuli su likovnim sredstvima u „tihu pobunu“ , želeæi mijenjati svijet, uèiniti ga boljim.“

G.A.